مدیرعامل شرکت نفت خزر در گفت‌وگو با «شرق» از آخرین اقدامات این شرکت خبر داد

آغاز سوآپ انرژی با برخی کشورهای ساحلی خزر

مذاکرات ایران و جمهوری آذربایجان برای اکتشاف در ۲ بلوک مهم از دریای خزر با اختلاف نظر در مالکیت، بدون توجه به تحریم‌ها ادامه دارد

شرق: دریـای خزر بعد از منطقه خلیج فارس و سیبری سـومین منبع انرژی جهان اسـت که بر اسـاس اعلام سـازمان انرژی جهانی، مجموع ذخایر تأییدشـده نفت خام و گاز طبیعی دریای خزر بالغ بر صدمیلیارد بشـکه نفت و ۱۲ تریلیون مترمکعب گاز تخمین زده شده است؛ ارقامی که به وضوح نشان می‌دهد دریای خزر علاوه بر موقعیت ژئوپلیتیک، به‌لحاظ ذخایر نفت و گاز از اهمیت زیادی برای کشـورهای حاشیه خزر برخوردار است. این درجه از اهمیت بود که سبب شد پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، کشورهای تازه‌استقلال‌یافته حاشیه‌ای خزر فعالیت‌های اکتشـافی گسترده‌ای را در این منطقه آغاز کنند، امـا در این بین، ایران چه عملکردی داشـته اسـت؟ اکنون در شـرایطی که کشـورهای حاشیه خزر کماکان به توسـعه فعالیت‌های خـود برای بهره‌مندی بیشتر از ظرفیت‌های هیدروکربوری خزر ادامه می‌دهند، سیاست‌گذاری و برنامه صنعت نفت ایران برای استفاده از پتانسـیل‌های ایـن ناحیـه چیسـت؟ در فروردین‌ماه امسـال، در سـفر حسـن روحانـی، رئیس‌جمهـور به جمهوری آذربایجان، تفاهم‌نامه‌ای بین ایران و جمهوری آذربایجان برای برداشت از میادین مشترک نفت و گاز به امضا رسـید که در قالب «شکسـتن قفل خزر» از آن یاد شـد. وزیر نفت آن روزها خبر داده بـود که «ایران برای توسـعه همکاری‌ها، دربـاره دو بلوک مهـم از دریای خـزر تفاهم کرده تا بـدون ورود به بحث رژیم حقوقی، همکاری را شـروع کند و به‌این‌ترتیب، با توسعه این دو بلوک، به‌صورت ۵۰ -۵۰ از آنها برداشت خواهیم کرد». علی اصولی، مدیرعامل شرکت نفت خزر در گفت‌وگویی که با «شـرق» داشت از آخرین اخبار نفت خزر می‌گوید. او با اشاره به ادامه مذاکرات ایران و جمهوری آذربایجان در قالب یادداشـت‌تفاهم بدون درنظرگرفتن تحریم‌ها، می‌گوید: «نخسـتین باری است که دو کشور می‌خواهند در بلوکی کـه صددرصد متعلق به هیچ‌کدام نیسـت، فعالیـت کننـد و کار بـا پیچیدگی‌های زیـادی همراه است...». اصولی همچنین از آغاز انتقال و سوآپ انرژی با همکاری برخی کشورهای ساحلی نیز خبر می‌دهد.

تمرکز بر میدان‌های جنوبی در اولویت

مدیرعامل شـرکت نفت خـزر با تأکید بـر ضرورت فراهم‌کردن زیرسـاخت‌ها برای توسـعه در این حوزه، می‌گوید: «توسـعه سـاختارهای هیدروکربوری در خزر با توجه به ضرورت اسـتفاده از تکنولوژی‌های پیشرفته، در صورت مشـارکت و جذب سرمایه و فناوری خارجی امکان‌پذیر است. اما این را هم فراموش نکنید که صنعت نفت ایران با وجود برخورداری از ذخایر فراوان در جنوب کشور که سابقه صدساله در برداشت از آن دارد، بدیهی است که در شرایط اقتصادی فعلی بر میدان‌های جنوبی اعم از خشکی و دریایی تمرکز بیشتری داشته باشد».

نکته‌ای که این مقام مسـئول به آن اشـاره می‌کند، تفاوت جایگاه ذخایر هیدروکربوری خزر در اقتصاد ایران و دیگر کشورهای حاشیه خزر است. بـه گفتـه او «تقریبا تمـام اتکای جمهوری آذربایجان در حوزه نفت و گاز به منابع دریای خزر اسـت و طبیعی اسـت صنعت نفت ایران که بیش از یک قرن اسـت تمرکز خود را بر فعالیت‌های اکتشافی و توسعه‌ای در جنوب کشور گذاشته، نگاه متفاوتی به برداشـت نفت از خزر داشته باشـد. این را هم باید اضافه کنیم که حتی با این تفاسیر، رویکرد دیگر کشـورهای حاشـیه خزر هم برای تولید و توسـعه در ایـن منطقه، از متغیرهایی مانند بهای نفت در بازارهای جهانی و میزان توجیه اقتصادی هزینه‌های اسـتحصال نفت از دریا در برهه‌های زمانی مختلف تأثیر می‌پذیرد».

اصولی نتیجه‌گیری می‌کند: «بنابراین اگرچه طبیعی است در شـرایطی کنونی شـرکت نفت خزر هم مانند سایر بخش‌ها با کندی فعالیت‌ها روبه‌رو باشد و توسعه میدان‌هـا فعـلا در اولویت قرار نگیرد، امـا این تصمیم لزوما ناشـی از کم‌رنگ‌شدن حضور شرکت‌های خارجی یا موانع پیش‌روی برجام نیسـت؛ بلکه سیاست فعلی شـرکت ملی نفت ایران بـر این مبناسـت و نفت خزر هم از سیاسـت‌های کلان صنعت نفت تبعیت می‌کند. ما به اقدامات، مذاکـرات و برنامه‌ریزی‌های خود ادامه می‌دهیم تا هر زمانی که سیاسـت توسـعه در خزر در دستور کار قرار گرفت، مقدمات کار برای شروع فعالیت‌ها فراهم باشد».

نیاز به سرمایه و فناوری قابل انکار نیست

او به موفقیت در کشـف نفت در دریای خزر در دوره قبلی تحریم هم اشـاره می‌کند: «ایران در سال ۱۳۹۱ و در اوج تحریم و محدودیت‌هـای بین‌المللی و صرفا با اتکا به توانمندی‌های داخلی و بهره‌گیری از ظرفیت‌های نیروی انسـانی و لجستیکی، موفق شد برای نخستین‌بار بدون حضور شـرکت‌های خارجی، با اکتشاف در دریای خزر به نفت برسد. این اتفاق دوباره در سال ۱۳۹۳ یعنی قبـل از اجرای برجام نیز تکرار شـد، به این صورت که با حفاری موفق دومین چاه اکتشـافی، اکتشاف قبلی نفت در خزر تأیید شـد و امروز می‌توانیـم اعلام کنیم تنها در یکی از لایه‌های میدان سـردارجنگل حداقل دو میلیارد بشـکه نفت ذخیره درجا داریم که ۵۰۰ میلیون بشـکه آن قابل استحصال است. اگر در زمان تحریم‌های قبلی، در مدت دو سـال توانستیم به کشـف نفت در آب‌های عمیق خزر برسیم، امروز با توجه به تجربه قبلی و دانش به‌دست‌آمده از سـوی متخصصان داخلی می‌توانیم با هزینه‌های پایین‌تر و در مدت زمان خیلی کمتر درخصوص ساختارهای نفتی خزر اقدام‌های عملیاتی انجام دهیم».

عکس: شرکت نفت خزر

مذاکره موازی با شرکت‌های داخلی و خارجی

البتـه مدیرعامـل شـرکت نفـت خـزر، نیـاز بـه سـرمایه‌گذاری‌های خارجی و فناوری‌هـای روز را برای توسـعه خزر انکار نمی‌کند و می‌گویـد: «منظور من این نیست که با اتکای صرف به شرکت‌های داخلی می‌توان به هدف تکمیل زنجیره اکتشاف، تولید، فراورش و انتقال نفت از خزر دسـت یافت. همه می‌دانیم کار در آب‌های عمیق خزر به سرمایه و فناوری‌های پیشرفته نیاز دارد. با توجه به ویژگی‌های دریای خزر از جمله عمیق و بسـته بودن این دریا و همچنین نداشـتن سابقه همکاری ایران در فعالیت‌های اکتشافی و توسعه‌ای در آب‌های عمیق، ضرورت حضور شـرکت‌های بین‌المللی بـا فناوری بالا به‌منظور کاهش ریسـک عملیات در ایـن دریا ضروری به نظر می‌رسـد و ما نیز به دنبال استفاده از این فرصت هستیم، اما فعالیت خود را محدود به حضور شرکت‌های خارجی نکرده‌ایم و موازی با مذاکره با این شـرکت‌ها، با شرکت‌های داخلی نیز در حال مذاکره هستیم».

اصولـی ادامـه می‌دهد: «همکاری با شـرکت‌های خارجی هزینه فعالیت و زمان را برای ما کاهش می‌دهد، ضمن اینکـه بهره‌وری را هم بالا می‌بـرد، اما در دنیای امروز هیچ‌چیز منحصر نیست و سطح تعاملات به قدری گسترده شده که می‌توان حتی با وجود تحریم‌ها کار را به روش‌های مختلف دنبال کرد».

ادامه روند مذاکرات ایران و آذربایجان

در بحث توسـعه روابط خارجی حـوزه دریای خزر، امضای یادداشـت تفاهم همکاری ایـران و جمهوری آذربایجان برای استفاده مشترک از ظرفیت‌های موجود در خزر، مهم‌ترین رویداد یک سـال اخیر در این حوزه به شـمار می‌رود که مدیرعامل شرکت نفت خزر دراین‌باره می‌گوید: «با توجه به توافق رؤسـای‌جمهور پنج کشور حـوزه دریـای خـزر و همچنین امضـای تفاهم‌نامـه رؤسـای جمهـوری ایـران و آذربایجـان، هم‌اکنون در کنار سـایر مذاکرات، در حـال پیگیـری تفاهم‌نامـه همکاری‌هـای نفتـی و گازی بـا کشـور آذربایجـان هسـتیم و به این منظور جلسـات مشترکی نیز بـه زودی برگـزار خواهـد شـد. به‌هرحال نخستین باری است که دو کشور می‌خواهند در بلوکی که صددرصـد متعلق بـه هیچ‌کدام نیسـت، فعالیـت کننـد و کار با پیچیدگی‌های زیادی همراه اسـت، ضمن اینکه شرایط جهانی بـازار نفت هـم به‌طور طبیعـی، فعالیت‌های توسـعه‌ای در آب‌هـای عمیق را تحت‌تأثیر قـرار داده، به‌ویژه دریای خزر که حوزه‌ای خاص و محصور است».

> **با توجه به توافق رؤسای‌جمهور پنج کشور حوزه دریای خزر و همچنین امضای تفاهم‌نامه رؤسای جمهوری ایران و جمهوری آذربایجان، هم‌اکنون در کنار سایر مذاکرات، در حال پیگیری تفاهم‌نامه همکاری‌های نفتی و گازی با کشور جمهوری آذربایجان هستیم و به این منظور جلسات مشترکی نیز به زودی برگزار خواهد شد**

آغاز انتقال و سوآپ انرژی با همکاری برخی کشورهای ساحلی

برایند صحبت‌های مدیرعامل شرکت نفت خزر این اسـت که با وجود ادامه روند مذاکرات با شرکت‌های خارجـی حتی در شـرایط ویژه کنونـی، فعالیت‌های این شـرکت به قراردادهای سیاسی و بین‌المللی گره نخورده اسـت و طبق صحبت‌های حسـن روحانی، رئیس‌جمهوری، در نشسـت سـران کشورهای دریای خزر، همکاری در حوزه انرژی از جمله انتقال و سوآپ انـرژی از موضوعـات مهم دیگر دریای خزر اسـت و فعالیت‌ها در این حوزه با برخی از کشورهای ساحلی با جدیت آغاز شده است. او با بیان اینکه هنر مدیریت این اسـت که بتوانـد از مؤلفه‌های سیاسـی، امنیتی، بین‌المللـی و فرصت‌های دیپلماتیکـی که مقامات سیاسی برای کشـور ایجاد می‌کنند حداکثر استفاده را ببرد، یادآور می‌شـود: «ما نیز پـس از برجام به دنبال این بودیم تا از همکاری با شـرکت‌های بین‌المللی در راسـتای تحقق اهدافمان یعنـی به‌کارگیری فناوری نوین و افزایش بهره‌وری اسـتفاده کنیم، اما این به آن معنا نیسـت که فعالیت‌های‌مان را بـه قراردادهای سیاسـی و بین‌المللـی محدوده کرده باشـیم». از او درباره چگونگی استفاده از توانمندی‌ها و ظرفیت‌های داخلی برای اکتشـاف و توسـعه در خزر می‌پرسیم. مدیرعامل شـرکت نفت خزر در پاسخ به این پرسش، به برخورداری این شرکت از سرمایه انسانی متخصص اشـاره می‌کند و می‌گویـد: امروز وضع شـرکت‌های ایرانی نسـبت به پنج سـال قبل بسـیار بهتر شـده و شـرکت‌هایی در حوزه داخـل فعالیـت می‌کنند که می‌توانند مسـتقیم یا غیرمسـتقیم با شریک‌شـدن با شـرکت‌های خارجـی، فعالیت‌های مدنظـر ایران را در دریـای خزر انجام دهند، البته تعداد شـرکت‌های ایرانی در این بخش محدود است و ما هم باید ریسک هزینـه و زمان را با توجه به کم‌تجربگی شـرکت‌های ایرانـی در این بخش بپذیریـم. در مذاکراتی هم که با شرکت‌های خارجی داشته‌ایم، به آنها یادآور شدیم که بـرای کار در خزر باید با شـرکت‌های ایرانی همکاری کنند. سـاخت سـکوی نیمه‌شـناور ایران امیرکبیر و ساخت سه فروند شناور چندمنظوره کاسپین یکی‌دیگر از مصادیـق تخصـص و توانمنـدی کارکنان صنعت نفت اسـت. وزرات نفت در سـال ۱۳۸۰ ساخت یک دستگاه سـکوی حفاری نیمه‌شـناور به نام امیرکبیر را در دسـتور کار قرار داد که این سـکو از سال ۱۳۸۸ عملیات حفـاری در حوزه خزر جنوبی را آغاز کرد. به گفته مدیرعامل شـرکت نفت خزر، سکو و شناورهای ما در دریای خزر یکی از سرمایه‌های خوب ایران است؛ به نحوی که بارها درخواسـت اجاره آن مطرح شده، اما به دلیل اولویت فعالیت این سـکو در ایران، اجاره آن به کشورهای همسایه در برنامه نیست. اصولی این را هم می‌گوید که اورهال سـکوی امیرکبیر در دستور کار است و با توجه به اسـتفاده از تجهیزات پیشرفته در سـاخت این سـکوی عظیـم ۱۵هزار تنـی، برای تعمیرات بـه تأمین برخی تجهیزات از خارج کشـور نیاز اسـت و درعین‌حال، به فراخور امکانات موجود، به‌روزرسـانی ناوگان دریایی نفت خزر دنبال می‌شود.

لزوم انعقاد قراردادهای مشارکت در تولید

بـا اینکه امروز با توجه بـه اولویت‌بندی‌های وزارت نفت، انجام فعالیت‌های توسـعه‌ای در خـزر، اولویت شرکت ملی نفت ایران نیسـت؛ اما شرایط و متغیرهای بازار نفت همیشـه ثابت نیسـتند؛ در نتیجه تصمیمات توسـعه‌ای نیز بدون تغییر نمی‌ماند و به همین سـبب باید تمهیـدات و مقدمات آن را به تدریج فراهم کرد. به گفته این مقام مسـئول، یکی از این تمهیدات، این است که با توجه به مرسـوم‌بودن و مقبولیت قالب قراردادی مشـارکت در تولیـد و علاقه‌منـدی سـرمایه‌گذاران به ایـن قالب قراردادی در دریای خزر، اسـتفاده از این نوع قراردادها در دستور کار قرار گیرد. فراموش نکنیم توسعه در آب‌های عمیق ریسـک بالایی دارد و ترکمنسـتان و آذربایجـان، فعالیت‌های توسـعه‌ای خـود را با اتکا به همین مدل قراردادی پیش می‌برند.

برای نفت خزر چه کرده‌ایم؟

به گزارش «شـرق»، پیش از انقلاب، اکتشاف ذخایر نفـت و گاز دریای خزر به دلایـل مختلف از جمله نبود انگیزه اقتصادی با توجه به منابع سرشار هیدروکربوری در مناطـق جنوب ایران و نزدیکـی مناطق نفت‌خیز به پایانه‌های صادراتی، مورد توجه جدی قرار نداشت، اما از مهم‌ترین اقدامات در سه دهه اخیر می‌توان به عملیات لرزه‌نگاری دوبعدی و پردازش خطوط لرزه‌ای در منطقه کم‌عمق سـاحلی به طـول هفت‌هـزارو ۲۰۰ کیلومتر، عملیات لرزه‌نگاری دوبعدی در مناطق کم‌عمق به طول پنج‌هزارو ۶۰۰ کیلومتر، ساخت تجهیزات زیربنایی شامل احداث حوضچه آرامش، ساخت دکل حفاری ایران‌خزر، ساخت سه اسکله تخلیه مواد نفتی و اسکله تعمیراتی و احداث پایگاه پشتیبانی برای عملیات حفاری، همچنین تدوین طرح جامـع راهبردی نفت خـزر، اولویت‌بندی ساختارهای شناسایی‌شده و انتخاب بلوک ۶.۲ به عنوان نخسـتین اولویت اکتشافی، ساخت سکوی ۱۵ هزار تنی نیمه‌شـناور ایران امیرکبیر، انجام عملیات بسترشناسی روی بلوک‌های اکتشـافی ۶ و ۲۹ و ۸ با هدف شناسایی مخاطره‌های حفاری در بسـتر دریا و لایه‌های سطحی، حفاری و کشـف نفت در خـزر در سـال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۳، حفـاری چـاه اکتشـافی در منطقـه صوفیکم استان گلسـتان تا عمق ۲۲۷۰ متری و انجام مطالعات زمین‌شناسی روسـطحی منطقه گرگان و گنبد در ناحیه دریای خزر اشاره کرد.

یادداشت

بررسی چالش‌های ارتباط صنایع با بانک‌ها

سیدافشین گنج‌بخش
کارشناس مدیریت صنعتی

● در دو دهه گذشـته یکی از مهم‌ترین چالش‌های پیش‌روی بخش صنعت، نحـوه ارتباط با بانک‌ها و چگونگی دریافت تسـهیلات از آنها است که درباره آن مباحث دیدگاه‌های متفاوتی مطرح می‌شـود. در این یادداشـت به بیان نکاتی درباره ارتباط صنایع با بانک‌ها پرداخته شـده اسـت. در قانـون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و قانون الحاقی آن درباره حل‌وفصل مشکلات واحدهای تولیدی مانند تأمین مالی و تعیین تکلیف بدهی‌های معوق، به دولت اجازه داده شـده تا درباره ایجاد «سـتاد تسهیل و رفع موانع تولید» که به ریاست وزیر صنعت، معدن و تجارت است، اقدام لازم را انجام دهد؛ بنابراین جایگاه و مسـئولیت‌های قانونی وزارت صنعت، معـدن و تجارت درباره رفع موانـع واحدهای تولیدی، مشـخص شـده اسـت. همچنین باید توجه داشته باشیم که در کنار اختیارات قانونی و حدود تصمیم‌گیری هرکدام از دسـتگاه‌ها، بی‌تردید مقدم‌تریـن و ضروری‌ترین کار برای حمایت از «تولید» کمک و پشـتیبانی از سالم‌سازی و ارتقای نظام مالی و بانکی کشـور اسـت. چالـش دیگری کـه در ارتباط بیـن صنایع با بانک‌ها بـه آن برخورد می‌کنیم، خطای «ترکیب» است. خطای «ترکیب» به این معنی تعریف می‌شـود که حفظ یا بهبود وضع موجود کارخانه‌ها به‌عنـوان ضرورت امروز صنعت کشور، به منزله حفظ تک‌تک کارخانه‌ها تلقی شود! درصورتی‌که حفظ سلامت و بالندگی صنعت کشور نیازمند جداسـازی و کنارگذاشـتن اجـزای ناکارآمد اسـت. نظام بانکی امروزه با بحران «عدم بازگشـت وام» روبه‌رو اسـت که برای رفع آن پیشنهاد می‌شود هنگام بررسی توجیه فنی و اقتصادی طرح‌ها ارزیابی براسـاس موازین حرفه‌ای و بـه اتکای توجیه‌پذیری اقتصـادی مبتنی بر ارزش افزوده در شـرایط رقابتی انجام شـود. ایـن امر موجـب می‌شـود بانک‌ها با ابزارهای پیش‌بینی‌شـده در این قانـون و بدون نیاز بـه تملک یا تعطیلی واحدهـای صنعتی، مطالبات خود و منافع سپرده‌گذاران را بدون خدشه به حقوق مالکیـت تأمین کنند. باید توجه داشـته باشـیم اگر ارزیابی طرح‌ها و برآورد ارزش افزوده و نرخ بازگشت سـرمایه، براسـاس معیار درون‌زایـی و برون‌گرایی صورت گرفته باشـد، بانک‌ها می‌تواننـد با ابزارهای پیش‌بینی‌شـده در قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر «سـهام بدهـکاران را با حفظ حقـوق مالکیت» در بـازار رقابتی عرضه کنند و منابع خود را بازیابند. باید توجه داشته باشیم که طبق بررسی‌های به‌عمل‌آمده، عمده‌ترین چالش‌های بخش صنعت در نظام بانکی کشـور عبارت اسـت از ۱- کژبینی طرح‌ها با درست ارزیابی‌نشدن نرخ بازگشت سرمایه. ۲- قیمت‌گذاری براساس بی‌پایان‌بودن یارانه‌ها و دائمی‌بودن حمایت مالی. ۳- سـهم اندک یا بی‌سهمی سرمایه‌گذاران و تأمین مالی سـرمایه‌گذاری اسـت که موضوع مهم عملا تمام ریسـک را متوجه بانک تسـهیلات‌دهنده کرده اسـت. شـکی نیسـت که کشـور نیاز به رشد اقتصادی و اشـتغال مبتنی بر ارزش افزوده دارد، نه اشـتغال متکی بر هزینه‌های کم‌بازده و بی‌بازگشت. همچنین منابع مالی محدود اسـت و به‌همین‌دلیل بایـد در تخصیص منابع، اولویت‌بندی صورت گیرد و البته همه واحدهای صنعتی یا بنگاه‌های اقتصادی را به هر قیمتی نباید سـرپا نگه داشت؛ زیرا تولیدات بعضـی از آنها به‌زودی از بازار مصرف داخلی حذف خواهد شـد. در رابطه بین صنایع بـا بانک‌ها نقش نظارتی بانک مرکزی هم ایجاب می‌کند که بر چرخه اعطای تسهیلات بانک‌ها نظارت کند و در گام نخست سـازوکاری طراحی کند که برای ارزیابی توجیه فنی و اقتصـادی طرح‌هـای سـرمایه‌گذاری، پیش‌بینی فروش براساس قیمت‌های جهانی و برآورد هزینه‌ها براسـاس قیمت‌هـای رقابتـی در نظر گرفته‌شـده صورت‌پذیر؛ اما در بسیاری از مواقع این قیمت‌گذاری بر مبنـای بازارهای انحصـاری و حمایـت از تولید داخلی بـرای محصولات و قیمت‌های یارانه صورت می‌گیرد که این خود یکـی از چالش‌های پیش‌روی تولیدکنندگان داخل محسوب می‌شود.

گذر

کاهش ۳۸۰ میلیارد تومانی منابع صندوق

● منابع صندوق پس‌انداز مسکن یکم که در سال‌های ۹۳ تا ۹۶ رشد درخور توجهی داشت و این روند تا مرداد ادامه یافت، از شـهریور تا آذر ماه امسـال ۳۸۰ میلیارد تومان کاهش یافته اسـت. به گزارش فـارس، بعد از راه‌انـدازی صندوق پس‌انداز مسـکن یکم و تعیین وام ۸۰ میلیون تومانی با سـپرده‌گذاری حداکثر ۴۰ میلیون تومان و انتظار حداقل یک سال برای خانه‌اولی‌ها، حجم منابع صندوق پس‌انداز مسـکن به میزان قابل توجهی افزایش یافت و به یک‌بـاره از ۲۳۸۰ میلیارد تومان در سـال ۹۳ به ۵۵۷۰ میلیارد تومان در سال ۹۵ و ۷۸۷۰ میلیارد تومان در پایان سـال ۹۶ رسید. بهای مسکن در سال ۹۶ و ۹۷ با رشدهای شدید در شهر تهران و بسیاری از کلان‌شهرها مواجه شـد و در برخی مناطق این رشد بیش از صد درصد بود. همین مسـئله موجب کاهش قدرت خرید مسـکن و کاهش سهم تسهیلات صندوق پس‌انداز مسکن یکم در بهای مسکن شد.

خبر

احتمال دو برابرشدن صادرات نفت ایران به مشتریان آسیایی

● خرید نفت مشـتریان آسیایی ایران در نخستین ماه میلادی به روزانه ۷۱۰ هزار و ۶۹۹ بشکه کاهش یافت، اما احتمال می‌رود در ماه فوریه این رقم تقریبا دو برابر شـود. به گزارش فارس، به نقل از رویترز، پس از اینکه چین و هند خرید نفـت از ایران را کم کردند، صادرات نفت ایران به کشـورهای آسـیایی در ماه ژانویه کمتر شد. رویترز به نقل از آمارهای مؤسسه تامسون رویترز نوشت خریداران آسیایی نفت ایران، چین، هند، ژاپن و کره جنوبی در مجموع روزانه ۷۱۰ هزار و ۶۹۹ بشـکه نفت از ایران در ماه ژانویه خریدند که ۴۹ درصد کمتر از مدت مشابه سال ۲۰۱۸ اسـت. خریداران مجبورند بـر مشـکلات مربوط بـه کشـتی‌رانی و پرداخت که ازسرگیری واردات نفت از ایران از سوی کشورهای ژاپن و کره جنوبی را با تأخیر مواجه کرده است، فائق آیند.

سرمایه‌گذاری ۲۱۰ میلیون دلاری افغانستان در چابهار

● معـاون وزیر حمل‌ونقل افغانسـتان با بیان اینکه توسعه خطوط ریلی- ترانزیتی در کشور ایران مطلوب ارزیابی می‌شود، گفت: ۱۴۸ شرکت و تاجر افغانستانی از حدود پنج سـال پیـش مبلغ ۲۱۰ میلیـون دلار در بندر چابهـار و پس‌کرانه آن سـرمایه‌گذاری کرده‌اند. امـام محمـد وریمـاچ در گفت‌وگو با فـارس درباره تکمیل سـهم افغانسـتان در راه‌آهن خواف- هرات اظهار کرد: داشـتن خط‌آهن و شـبکه سراسری ریلی برای کشـور افغانستان بسـیار مهم است. در بخش سـوم و آخر خط‌آهن خواف- هرات کشور افغانستان متعهد شـده است تکمیل پروژه را بر عهده بگیرد، اما ظاهرا مشـکلات فنی و تدارکاتـی دارد. او ادامه داد: در سفر برگشـت خود به افغانسـتان تکمیل راه‌آهن خواف- هـرات را به صورت جـدی پیگیری می‌کنیم و از شـرکت برنـده مناقصـه اجرای ایـن خط ریلی می‌خواهیم توضیح دهد که چه مشـکلات حقوقی یا فنی‌ای داشته‌اند که کار را اجرا نکرده‌اند. او با اشاره به همکاری بزرگ سه کشور ایران، افغانستان و هندوستان در توافق‌نامه چابهار ادامه داد: خواسـت ما از ایران و همچنین هندوستان این است که همان‌گونه که برای تکمیل و ایجاد زیرسـاخت‌ها و تجهیـزات در بخش حمل‌ونقل دریایـی در بندر چابهار تلاش زیادی داریم در حمل‌ونقل ریلی و توسـعه آن هـم تلاش کنیم تا هزینه‌های حمل کاهش یابد.